

Izhaja vsak **torek** in **petek** v tednu ob 11. uri predpoludne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini, h. št. 9.
Dopise, oglase in naročnino sprejema „Narodna tiskarna“.
Oglasi se računijo po petit-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin, ako se tiskajo 2-krat po 14 vin, ako se tiskajo 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Vabilo na naročbo.

Leto se bliža svojemu koncu in obračamo se do svojih naročnikov in somišljenikov. Nikakor nečemo na dolgo in široko govoriti o našem programu, o naših namerah v novem letu, le v kratki potezi hočemo označiti pot, katero hočemo tudi v novem letu hoditi.

„Gorica“ je glasilo vseh narodno delujočih Slovencev na Goriškem. Program njen je in bo oni, za katerega so se zjediniili vsi slovenski in hrvaški državni in deželni poslanci dne 2. okt. 1890. v Ljubljani, in kateri je bil pozneje na nekaterih važnih in pomembnih shodih v nekoliko popolnjen, osobito v kolikor se tiče narodnega gospodarstva.

Zato bodemo obračali tudi odslej največjo pozornost boju, katerega bijemo goriški Slovenci za svoj narodni obstanek, držeč se pri tem vedno gesla „le v združenju je moč“.

Narodno gospodarska in socialna politiška vprašanja, ki so danes bolj kot sploh kedaj na dnevnem redu, nas ne bodo našla nepraviljenih. Stanje velike mase narodove v deželi je stanje dežele same. V obrambo svojih koristi se združujejo danes trgovci in obrtniki, posestniki, kmetje in delavci in sploh vsi stanoviti. Mi hočemo krepko podpirati vsa taka stremjenja, vedoč da je prihodnost tistega naroda, kateri ustvari najboljše socialne odnose med svojimi člani, vedoč, da si le ob materijalnem blagostanju pomore tudi duševni kapital in njegovi plodovi.

V to delo nas veže ljubezen do naroda in priznanje verske resnice, ki nam je in bode vedno zvezda vodnica.

L I S T E K.

Šest postaj.

Češki spisal V. Kosmák, Prevel Š. P—ov.

Onega dne sem bil dotekel na cesti moža, ki je imel na sebi star, siv plašč. Bil je suh, imel je polno rjavo brado in kadil je iz kratke dimke (lule). Pozdravila sva se.

„Kam pa prijatelj?“ ga vprašam.

„Po svetu“, odvrne. „Nabiram predplačnike za časopise in knjige. Iz Brna sem.“

„Aha, slišal sem že o vas! Kako vam kaj gré?“

„Ne dobro. Bolje bi bilo, ko bi sedel doma lepo na suhem in toplem pri rokodelstvu; ali odkar je nastala obrtna prostost, popustil sem statve (snovalnico) in se potikam rajši po svetu. Z rokodelstvom ni nič! Kdor ima denar, napravi si veliko tvornico, (če tudi rokodelstva niti ne umeje) pa dá napravljati od delavcev vse po tvorniško in tako uničuje uboge mojstre. Rekli so: ko bode svobodna obrt, tedaj lahko napravi vsak trgovino, ali kako lastno obrt, in tedaj bodo izdelki bolj razširjeni in preživljenje bolj raznolično, blago bo bolj in bolj poceni; kajti vsak se bo potrudil, da prekosi drugega. Tedaj bo pomagalo obema stran-

Z ozirom na gradivo skrbeti hočemo, da bo isto vedno zanimivo, vednostojno in raznovrstno. Naše somišljenike pa prosimo, da nas podpirajo materijalno in duševno.

Čim več bodemo imeli naročnikov, ki točno vrše svojo dolžnost, in sotrudnikov, ki nam vestno pomagajo pri našem delu, tem imenitnejši in popolnejši bode naš list. S tem pa si ne ustvarimo samo uglednega glasila, ampak pomagamo tudi prekornim našim šolskim zavodom, katerim je ves čisti dobiček namenjen.

Ker odpade z novim letom časniški kolek, smo nastavili našemu listu sledeče cene:

celoletno 8 kron,
polletno 4 krone,
četrtletno 2 kroni.

Izhajal bode kakor doslej dvakrat na teden. — Naročniki dobe brezplačno obsežni in zanimivi „Narodni Koledar“, kakor hitro bode dogotovljen.

List naš je torej najcenejši goriški politiški časnik v ti obliki in v tem obsegu.

Uredništvo in upravnništvo.

Učiteljstvo in A. Gabršček.

(Iz učiteljskih krogov.)

II.

Prestopimo k drugemu delu, k št. 98. „Soča“. Tam piše: „Boj nekaterih učiteljev proti „Soči“ danes, od aprila sem, je nezmislil in očitno voda na mlin večnim neprijateljem učiteljskega stanu“. Iz tega sklepamo, da naš boj proti „Soči“ do aprila t. l. je bil opravičen in da ni resnična trditve v prvem delu dopisa, da bi bil A G-k kot urednik in politik vedno toplo se potezal za učiteljstvo. Sam sebi ugovarja.

„Soča“ je služila — po besedah njenega lastnika — deset let „večnim neprijateljem učiteljstva“. Sram bi ga moralo biti, ako bi bilo temu res tako, da je bivši učitelj deset let služil in zagovarjal večne neprijatelje svojega bivšega stanu. Kakšne

kama: obrtnikom in odjemalcem. Da, govorili so tako! Res, da je več rokodelcev; ali tudi več siromaštva je, ker nima dovolj dela. Če si hoče mojster pridobiti več odjemalcev, mora delati bolj po ceni nego drugi; ali to ne gre drugače, kakor da dela to šušmarsko, površno — samo za oko. In tako tudi delajo. Da, mnogi niti ne umeje delati, ko bi tudi hotel delati dobro in trdno; saj se zdaj ni treba izkazati v mojsterskim delom, predno začne samostojno svoje rokodelstvo — kakor je bilo to v starih, dobrih časih. Zdaj gre pomočnik le po davčno knjižico v davkarijo, in potem mu ne more nikdo zabraniti rokodelstva. Če pojde to tako dalje, tedaj za nekaj časa ne bode daleč na okrog dobrega rokodelca, in občinstvo bo postreženo veliko slabše nego kadarkoli poprej. — In kakor je to pri rokodelcih, tako je tudi pri drugi trgovini.“

Pogledal sem ga od strani. „Vi znate to dobro razkladati.“

„I — nu, človek hodi semtertja po svetu in mnogo vidi; in tedaj tudi marsikaj živé in ve, česar bi ne izvedel v mestu.“

Dolgo sva hodila skupaj ter se pogovarjala o tem in onem. In iz tega razgovora sem naslikal ta obraz, ki ga podajam tu slavnemu občinstvu.

skoke dela ta človek! Lastnik „Soče“ trdi dalje, da je „Soča“ šele od aprila prosta okov, ki so jo lani silile, da je vedno ostreje odbijala (?) učiteljstvo od sebe!“ Doslej smo morali prenašati vedne in vedne trditve, da je bila „Soča“ svobodno glasilo, ki je iz prepričanja urednikovega zagovarjala in hvalisala slovenske poslance; zdaj pa trdi isti lastnik in urednik, da je bila ukovana v okove in da jo je sila gnala k napadam na nas. To pa je škandalozno na vsak način. Neresnica je očita; ali so bile neresnične desetletne trditve, ali pa je taka sedanja. Tretje poti ni!

Kdo bi še mogel po vseh teh logičnih skokih verjeti besedam: „da „Soča“ je zavzela znano stališče nasproti učiteljstvu vsled pritiska tistih mož, katerih upliva se je oprostila po letošnjem razkolu“. Za take trditve ne moremo dati piskavega oreha ne! Kako se to strinja s prejšnjimi trditvami? Sicer pa je znana resnica, da se je lastnik „Soče“ oprostil pritiska tistih mož — neprosto voljno. Saj se jim je ponujal v zopetno in nadaljno službovanje večkrat — a gotovo da ne zastonj, ampak za gotov denar. Uprav satanska je trditve, da tisti možje, katerih se je „Soča“ otrsela (?) — z učiteljstvom niso nikdar pošteno mislili. Vprašamo le: kakó je priduševala „Soča“ svet, da isti možje goré za učiteljstvo, a da ne morejo pomagati iz znanih razlogov. Kedaj je pisala „Soča“ resnico, takrat ali zdaj? Enkrat je gotovo sleparila svet — prej ali zdaj! —

In s takimi ljudmi, da bi se združevalo učiteljstvo?! Srečen, kdor more! A G-k imenuje one možje, katere je poprej le hvalil in katerim na ljubo (?) je napadal učiteljstvo: najčrnejši nazadnjake, ki so vihteli prej gorjačo nad našimi glavami. Torej sklepamo logično, da je bil svobodomiseln možak v službi in družbi najčrnejših nazadnjakov, katerim je prostodušno prepuščal svoj list, da so vihteli gorjačo nad glavami učiteljstva. Prej pa je trdil, da se je vedno kot urednik in politik potezal za učiteljstvo. Sramota za moža, ako je pri zdravi pameti, da piše take bedarije! Dober tek onim, ki verjamejo takim kozlom! Nesramna laž pa je trditve „Soče“, da je g. Peter Medvešček tisti mož, ki je tekom let priobčil v „Soči“ (!), celo vrsto napadov na nekega nazadnjaka

I.

Modrijski gospod predstojnik je hodil z lulo v ustih po sobi. Roki je imel zloženi na hrbtu in gledal je nekam potrto. Žena je sedela na klopi pri peči in plakala; za preslico se niti zmenila ni.

„Nu, nikar se mi ne kisaj“, tolažil jo je mož, „saj se morda vendar najdejo kaka vrata, da naš Janez zleze noter.“

„Ko bi mu hotel odstopiti pol kmetije“, vrtela je mati glavo, „potem že — ali ti nimaš sreča!“

„Ti popameti se!“ obregne se gospodar na njo. „Ali nimava več otrok? ali naj greva že zdaj v kot (preužitek)? Kaj ti pride na um? Ali počakaj, že vem! Kaj pa, ko bi napravili našega Ivana za krčmarja? Glej, tu našega krčmarja, kako se mu dobro vede! Nič ne dela, le lepo pohaja, dobro je in pije, tri sinove je dal študirat — ali mu je kateri sosed enak? Jaz sem vendar župan; ali kadar pridem k njemu, htelo bi se, da bi mu rekel kar gospod! Meni ne pravi nikdo tako!“

Ženi se zablistajo oči. Naglo vzdigne glavo in vpraša željno: „Ali bi moglo to biti?“

„Bomo videli, počakaj le do sobote. Tedaj pojdem na glavarstvo v mesto; v meštu poznam nekega gospoda, ta mi bo svetoval, kaj in kako. — Morebiti, da po-

in sicer 1) zato, ker P. M. sploh ni napačdal v „Soči“, 2) ker bi „Soča“ takrat tudi ne bila sprejemala dopisov proti onemu „nazadnjaku“, v katerega „okovih“ je bila uklenjena — po besedah lastnikovih. — Vsakdo, ki je zmožen trezno misliti, mora spoznati, da take trditve so iz trte izvite, ker druga drugi oporeka ter se izključujejo. Kdo pa more zopet verjeti, da je pisal v „Soči“ dopise proti P. M. oni „nazadnjak“, s katerim sta bila pri „Gorici“ v prijateljskem objetju. Takih kolobacij je zmožen le edino A. G-k!

Naj končamo! Vsak razsoden učitelj lahko vidi in spozna, da postopanje učiteljstva proti „Soči“ pred aprilom in po aprilu je nasledek postopanja „Soče“ in njenega lastnika proti našemu stanu. Nepošteno je njeno postopanje na vsak način: ali je bilo poprej, ali pa ni odkritosrčno zdaj. Žalostno pa bi bilo, ako bi se družili z lastnikom lista, kateri je postopal proti nam tako, da hujske ni mogel. Kdor more drugače, svobodno mu! Želodec mora imeti kaj kosmat, ako je mogel prebaviti vse psovke, ki so letale na naš stan in njega prvoborilce. Da se nahajajo tudi taki med nami, je resnica, ki nam ne dela časti. Kaj hočemo; da je svet bolj različen, je že treba tudi tacih. Gotovo pa je, da s takimi kolegi, ki so se dali vloviti v take zanjke, ki so spletené iz tako neresničnih in neložičnih nitij in štren, kakoršne smo razvožljevali v tem dopisu, ni mogoče misliti več na kako složno delovanje. Kakor kaže, je pokopana na Goriškem složnost med učiteljstvom. To smo dosegli — mesto zboljšarja bednega stanja, za katero smo bili šli v boj složni in z vso vnemo. Posrečilo se je lanskim in letošnjim napadovalecem in zasramovalcem našim, da so dosegli svoj namen z geslom: divide et impera! Zdaj pa čakajmo, da nam „Sočani“ zboljšajo stanje! Čakaj osel, da trava zraste! — pravi pregovor.

Štiristoletnica avstrijske oblasti na Goriškem. (1500—1900).

Leto 1900, katero smo srečno učkali, je kaj imenitno in važno na vse strani. Ono je zaključilo „razsvitljeno“ 19. stoletje ter je otvorilo novi dvajseti vek, v kojem bode imelo Slovanstvo brez dvoma prvo besedo, zato bi ga lahko imenovali tudi slovanski vek. Katoličanom je leto 1900

reče kako dobro besedo milostnemu gospodu glavarju. — Le pripravi kaj za kuhinjo; to poneseva gospodu. Veš, kdor maže, ta je. Ti pojdeš z menoj.“

Žena poskoči z obema nogama. „I kaj za to! Celo jato pobijem, samo da bo Ivanec preskrbljen.“

V soboto za jutra zgodaj je stal v mestu pred finančno stražnico voz; v njem sta sedela modrijski gospod župan in žena. Pred seboj sta imela dva kôša. Užitenjski prejemnik ju odpre ter našteje šest parov piščet, dve gosi in dva para rac in veliko kôpo (štruco) svežega masla.“

„Koliko tehta to maslo?“ — vpraša stražnik.

„Ponižno prosim, — dva uteža od ure, toľčak od stopice (možnarja) in sobni ključ, to bo nekaj čez osem funtov.“

„Dobro zvagajmo“, reče stražnik.

Obesijo maslo na tehtnico; tehtalo je 8¼ funta.

„Za vse pride 1 gld. 38 kr.“, reče prejemnik.

Gospa županija odveže vogel robca ter plača drage volje.

(Dalje pride).

Dobiva
se povsod!

**Najboljše in najcenejše
voščilo (biks) svetá**
je Ciril-Methodovo voščilo.

Dá brez truda hitro in najlepši bliše.
Kdor hoče obuvalo ohraniti lepo, bliščečo
Vzdrži usnje mehko.
in trpežno

Iv. Drufovka v Gorici
na Travniku št. 5.
Podružnica v Sežani in Komun.
Razpošiljam na vse avstro-ogerske postaje
franko.

**Zahtevajte
povsod!**

**Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brda v Gorici.**

Prodaja naravne in pristne briske pridelke
po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin:

burgundece, rizlinga, modre frankinje
in druge

DESERTNA VINA.

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

Se čestim naznajat p. n. občinstvu
da sem prevzel gostilno

„Pri Janezu“

na Kornju

ter do tačim izborna domača briska in vi-
pavska vina. Imam ceno prenočišča in po-
ljubno kuhinjsko postrežbo.

Priporočaje se v obilni obisk, se bi-
lježim vdani

J. Munih.

Podpisana priporočata slavnemu občin-
stvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnice jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače,
n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski
brinjevec, domači tropinovec, fini rum, raz-
lična vina, goružice (Sent.) Ciril-Methodovo
kavo in Ciril-Methodovo milo ter drugo v
to stroko spadajoče blago. Postrežba točna
in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,

Trgovca v Semeniški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je „Trgovska obrtna zadruga“.

CENIK

Solskih, pisarskih in raznih drugih
potrebščin.

Papir: uradni, zavoj (250 pol) od gl.	1 25
predpisni, „	0 70
pisemski, „	200 „ „ „ 0 60
Zavitki (kovrti)	100 „ „ „ 0 20
Solske pisanke	„ „ „ 0 65
Risanke	„ „ „ 1 70
Sušilniki	„ „ „ 0 08
Ploščice	„ „ „ 0 06
Pisala, škatla	100 „ „ „ 0 25
Ravnila, dvanajstorič	„ „ „ 0 14
Gobice za ploščice	100 „ „ „ 0 80
Peresa, škatla (144 peres)	„ „ „ 0 25
Svinčniki, dvanajstorič	„ „ „ 0 06
Tinta, 12 steklenic v škatli	„ „ „ 0 45
1 liter v steklenici	„ „ „ 0 35
Knjige, vpisne	„ „ „ 0 04
molitvene	„ „ „ 0 12
Podobice, svete	100 „ „ „ 0 30
Mošnički za denar	„ „ „ 0 10
Nožiči	„ „ „ 0 15

I. t. d. vse po najnižih konkurenčnih cenah.

P. s. Solske pisanke izdeluje zdaj v
svojem področju in imajo mnogo lepši papir
in boljši ovitek nego dosedanje.

Za naročila priporočaje se najljubneje
v Gorici, Semeniška ulica št. 10

G. Likar.

Bogato zalogo vseh lončarskih in porcelanastih
izdelkov in steklenic
ima

ANTON KOREN

v Gorici, v Gosposki ulici št. 4.

Velika izber:

krožnikov, skled, skledic, loncev in lončkov.

Vsakovrstne svetilnice za petrolej in olje.
Zaloga nožev, vilic in podstavkov.

Vsakovrstne šipe in zrcala.

Reže in vklada šipe za okna.

Priraja po naročilu priproste ali ukusne okvirje
za podobice in zrcala.

Cene zmerne, postrežba točna.

Ivan Katnik

gostilničar pri
ZLATEM KRIŽU

Kapucinska ulica h. št. 2

Priporočaje se slavnemu občinstvu v
Gorici in z dežele na mnogobrojen obisk. —
Toči pristna bela in črna vina, ter postreže
vsak čas prav z okusno pripravljenimi jedmi

TEODOR SLABANJA
srebrar

via Morelli 12 — GORICA — ulica Morelli 12

uljudno priporočaje velečastiti du-
hovščini svojo znano delavnico
za izdelovanje cerkvenih posod
in orodij iz srebra in medenine,
najboljše kovine po poljubnem
slogu in po nizki ceni, da se ne
boji konkurence. Stare reči po-
pravi, posrebi in pozlati v ognju
Izdeluje tudi v ognju pozlačene
iz bakra po najboljših iznajdbah.

Hustrovan cenik franco in zastonj.

Da si pa morejo tudi bolj revne cerkve
naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje
im to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pri-
pravljen napravljati blago, ako mu potem to
izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n.
gospod naročevalec sam lahko toloči

Posilja vsako blago poštnine prosto!

Andrej Cermel

na Kornju št. 10.

priporočaje sl. občinstvu v mestu in na deželi
svoje trgovino vsakovrstnih potrebščin, ka-
kor: kavo vseh vrst, riž, olje itd. Na raz-
polago ima tudi domačo slanino: špeh in
salame in to, na drobno in debelo.

Cene zmerne, postrežba točna

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23. v hiši

g. dr. Lisjaka.

priporočaje častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino
raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, San-
domingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge. —
Olja: Lucca, St. Angelo, Korfit, istersko in
dalmatinsko. — Petrolij v zaboju — Sladkor
razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 4, 5. —
Več vrst rajža. — Mljiveče prve in druge
vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. — Cena
primerna. — Postrežba točna.

Špedicijska poslovnica

Gaspar Hvalič v Gorici

v ulici Morelli 12

se toplo priporočaje Slovincem
v Gorici in z dežele

ima zaprt voz za prevažanje pohištva.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporočaje

pristna bela in črna vina iz vi-
pavskih, furlan-
skih, briskih,
dalmatinskih in
isterskih vino-
gradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici
na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih o l
56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

**Prva kranjska tovarna testenin
Žnideršič & Valenčič**

v Ilirski Bistrici

priporočaje svoje izborne testenine kot makarone, fideline, vrvice in
različne vloge za na juho velespoštovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem
okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v tem
času kar jih izdelujeva. — Velespoštovana gospodinja! Sezite po
tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, ki dosedaj o
testeninah še slišati niso hoteli. Najine testenine vdobe se v
vseh boljših prodajalnicah jestvin; povsem zanesljivo najine pa
so le one, ki se prodajajo v zavojih po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

„Narodna tiskarna“ v Gorici

ulica Vetturini št. 9.

je preskrbljena s povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem. Izdeluje vsa dela
v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne
velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„Gorico“, ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah (zjutranje in večerno) ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone.

Z novim letom prične tiskati

„Narod“, ki bo izhajal dvakrat na mesec ter veljal celoletno 1 krono in 60 vinarjev, polletno pa 80 vinarjev. Kdor naroči 10
iztisov pod enim naslovom, dobi 11. po vrhu.

Z novim letom izdá

„Narodni koledar“, ki bo obsegal razen koledarskih podatkov in raznega drobiža, povesti poučne in zabavne vsebine ter
oglasne slovenskih trgovcev in obrtnikov iz mesta in dežele.

Začela je zalagati vsakovrstne tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade.

Že zdaj ima v zalogi sledeče cerkvene tiskovine:

1. Nota pro denuntiationibus faciendis;
2. Nota pro denuntiationibus factis;
3. Račun (3 pole) v slovenskem jeziku;
4. Testimonium status liberi;
5. Testimonium doct., relig. et baptismi;
6. Fides matrimonialis;
7. Fides nativitatis et baptismi;
8. Fides mortis et sepulturae;
9. Status animarum;
10. Liber matrimoniorum;
11. Liber baptizatorum;
13. Liber defunctorum;
13. Spovedni listki.

Vse druge tiskovine so v tisku, na kar opozarjamo sl. županstva in dr. urade.

Priporočaje posetnice

Se ne boji konkurence